

Midten af Sylland lade os bestemme med Hensyn til Banens Retning. Jeg skal tillade mig at forklare min Tanke. Der fordres jo overmaade mange og bethdelige Betingelser for, at saadanne naturlige Hjælpekilder skulle blive benyttede, og benyttede paa en saadan Maade, at Fabrikker opstaae, Befolkningen tiltager stærkt og trænger til, at et levende Communicationsmiddel er tilstede. Dertil fordres fremfor Alt Mænd, der ville og kunne arbejde, Mænd med Dygtighed i Faget, bethdelige Capitaler og det rette Snille for at anlægge de Fabrikker, der paa de Steder kunne trives, den rette Udholdenhed for at overvinde de store Vanskeligheder, som nye Fabrik anlæg have at bekjempe paa Steder, hvor der ikke har været bethdelige Fabrik anlæg før. Paa den anden Side er det et Spørgsmaal, om man ikke kan vente, indtil de Fabrik anlæg allerede have reist sig, forinden man letter dem Forbindelsen. Silkeborg opstod uden nogen Jernbane og trivedes uden den, og det er naturligt, at man lidt efter lidt søger at flette Silkeborg gode Communicationsmidler; men skulle vi af Hensyn til de Fabrikker, som kunne reise sig paa det Strøg af Landet — thi af Hensyn til den ene Fabrik, der bestaaer, skulle vi dog ikke lade os bestemme — lægge Banen i den Retning? Det synes mig dog, at man maa vel tage i Betragtning, at efter hvad der foreligger afgjørende oplyst, er der en langt bethdeligere Befolkning, et større Hartkorn og flere Producter i det Hele at transportere paa den af Regjeringen foreslaaede Bane, og som Følge deraf en sandsynlig større Indtægt, og at man dog maa betænke sig paa at bortkaste denne bethdeligere Indtægt fra for den fremtidige Indtægt, som disse Vanddrag kunne skabe. Netop de Oplysninger, som den ærede Indenrigsminister gav os, viste hvilken stor Rolle Bjerne spille ved alle Jernbaner. Vi have seet, at Landstationer med et

bethdeligt Opland, s. Ex. Taastrup med en By ikke langt fra og med et godt og bethdeligt Opland og Borup med et endnu bedre, giver et meget ringe Procenttal til Jernbanen i Sjælland, medens mindre Bjerne, hvor der er en mere sammentrængt Befolkning, levere et ganske andet Forholdstal. Naar man ikke antager, at Bonden vil bringe sine Producter paa Jernbanen, og at Folk fra Bjerne og Landboerne ville reise, er der Ingen hos os til at reise, men saa anlægges man ingen Bane, man anlægges den derimod ikke, hvor Folk ikke findes, men mulig kunne komme. Det Resultat, man ifølge Befolkningsforholdene maa komme til, og som ogsaa den ærede Ministers Udtalelse nærmest førte til, er, at man lægger Banen, enten som det er foreslaaet af Mindretallet i Udvalget, eller som det er foreslaaet fra Regjeringens Side, over Horsens til Nørhøns; man kan saafærene, dersom de Fabrik anlæg og den hele Udvikling, som man haaber at kunne fremkalde, virkelig staves, ved en Sidebane knytte Nye-Mølle-District til en Havn, thi det, der vilde kræves for slige Fabrikkegne, var med Lethed at komme til Søen med deres Producter, at faae Luft. Vi slippe meget billigere ved længere hen i Tiden, naar Banen nogenlunde har bestalt sig, at bygge en ny Bane, naar Betingelserne ere tilstede, end vi ville slippe ved nu at gaae en Vej, hvor der faaves et tilstrækkeligt Personale og Producter til at føre paa Banen. Derfor kan jeg ikke gaae ind paa Gudenåbanen, og man vil ogsaa vide, at det vil blive meget vanskeligt, saaledes som et andet Mindretal i Udvalget har foreslaaet, at forene de forskellige Anskuelser, ved at lade Banen gaae over Horsens, Vest om Skanderborg, til Nørhøns. Der er vistnok Meget, som kan tale for Østbanen, og efter hvad der af den ærede Minister er sagt om Østbanen, skal jeg ikke holde videre paa Regjeringens.